

Monsterlijk Regiment

Terry Pratchett

Monsterlijk Regiment

Vanwaar die titel Monsterlijk Regiment? Tja, regiment is een militaire eenheid, maar vroeger kon het woord ook wel regime of bewind betekenen. En in de zestiende eeuw was er ene Schotse meneer John Knox, een protestantse fundamentalist, die een pamflet schreef dat men kortweg Monsterlijk Regiment noemt en dat gericht was tegen het onfatsoenlijke, ongepaste bewind van vrouwen. Voluit heette dat pamflet Eerste Stoot van de Klaroen tegen het Monsterlijk Regiment van Vrouwen en aanleiding was de troonsbestijging destijds van Koningin Elisabeth van Engeland, terwijl toen ook elders vorstinnen de dienst gingen uitmaken. Vandaar dus.

[vert.]

Oh Minnaar
mijn! Ik Vrees
dat onze Vrijage
in de Kiem
Gesmoord is!

O! Mijn opvolging! Dat
zoiets Kleins zoveel Leed
kan Aanrichten!

Hier heb je er een
voor je Koninklijk
Besluit, Bietser!

J. G. B. 2004

POLLIE ZAT VOOR DE SPIEGEL haar haar af te knippen, maar niet zonder een tikkeltje schuldgevoel dat ze zich er zo weinig schuldig bij voelde. Dat haar werd steevast beschouwd als haar kroonjuweel en iedereen zei dat het zo mooi was, maar als ze aan het werk was had ze er meestal een netje om. Zelf vond ze altijd dat het aan haar niet besteed was. Maar ze zorgde wel dat de lange gouden lokken keurig terechtwamen op het lakentje dat ze daar speciaal voor had neergelegd.

Als ze op dit moment al had toegegeven dat er *iets* was dat haar dwars zat, dan wel dat dit haar afknippen genoeg was om haar voor een jongmens te laten doorgaan. Ze hoefde niet eens iets straks om haar boezem te wikkelen, wat volgens zeggen de normale aanpak was. De natuur had ervoor gezorgd dat ze op dit gebied nauwelijks problemen kende.

Het resultaat van de schaar was... weifelend, maar niet erger dan het kapsel van andere kerels hier. Het kon ermee door. Het voelde wat koud in haar nek, maar dat lag maar voor een deel aan het verlies van haar haren. Het lag ook aan de Blik.

Van boven het bed hing de Hertogin naar haar te kijken.

Het was een wat armzalige houtsnede, handingekleurd met vooral blauw en rood. Hij vertoonde een onaantrekkelijke vrouw van middelbare leeftijd met een onderkin en nogal uitpuilende ogen waardoor je het gevoel kreeg dat iemand een vis een jurk aangetrokken had, maar de houtsnijder had nog iets extra's in dat typische, lege gezicht weten te leggen. Sommige afbeeldingen hebben ogen die je overal achtervolgen; deze keek dwars door je heen. Het was een gezicht dat je in elke woning tegenkwam. In Borogravië werd je onder het oog van de Hertogin grootgebracht.

Pollie wist dat haar ouders net zo'n plaat in hun kamer hadden en ze wist ook dat haar moeder toen ze nog leefde er elke avond even een knixje voor maakte. Ze rekte zich uit en keerde deze plaat met zijn gezicht naar de muur. In haar hoofd dacht even iets van *Neé*. Het werd weggestemd. Haar besluit stond vast.

Ze trok vervolgens de kleren van haar broer aan, kiepte wat op het lakentje lag in een zak die bij de schone kleren onderin de tas belandde, legde de brief op haar bed, tilde de tas van de grond en klom het raam uit. Of tenminste, Pollie klom uit het raam, maar het waren de voeten van Olaf die lichtjes op de grond terechtkwamen.

De dageraad begon net de donkere wereld in het grijs te zetten toen ze over het plaatsje van de herberg glipte. Ook van het uithangbord hield de Hertogin haar in de gaten. Haar vader was altijd heel regeringsgetrouw geweest, tenminste, totdat haar moeder doodging. Het uithangbord was dit jaar opnieuw geschilderd en een toevallige vogelscheet had de Hertogin een scheel oog bezorgd.

Pollie keek even en zag dat de kar van de rekruteringssergeant nog voor het café stond, met al zijn vrolijke banieren nu helemaal slap en dof van de regen van gisteravond. Naar het uiterlijk van die grote, dikke sergeant te oordelen duurde het nog wel uren voordat de kar weer de weg op ging. Ze had tijd zat. Die vent zag eruit als een trage ontbijter.

Ze liet zichzelf uit via de poort in de achtermuur en liep de heuvel op. Bovenaan keek ze nog eens om naar het ontwakende stadje. Hier en daar steeg er uit een schoorsteen al rook op, maar omdat Pollie altijd het eerst op was en dan de meiden uit bed moest gillen, lag de herberg nog te slapen. Ze wist dat de weduwe Klampers was blijven overnachten (het regende volgens Pollies vader 'te hard voor haar om nog naar huis te gaan') en persoonlijk hoopte ze maar voor hem dat ze elke avond zou blijven. Het stadje had aan weduwen geen gebrek en Eva Klampers was een hartelijk mens dat bakte als de beste. Het langdurige ziekbed van zijn vrouw en het uitblijven van Paul waren haar vader niet in zijn kouwe kleren gaan zitten. Pollie was blij dat er weer wat warmts bijkwam. De oude vrouwtjes die hun tijd verdeden met loeren van achter hun horretjes zouden wel gluren en narren en zeuren, maar dat deden ze al veel te lang. Niemand luisterde meer naar ze.

Ze keek wat verder. Er steeg al wel rook en damp op uit de wasserij van de Werkschool voor Meisjes. Die torende boven het ene eind van het stadje uit als een dreigende muur, groot en grauw met hoge, smalle ramen. Nooit kwam er geluid uit. Toen ze nog klein was, was haar verteld dat daar de Stoute Meisjes naar toe gingen. Om wat voor 'stoutigheid' het ging werd niet uitgelegd en met haar vijf jaar had Pollie de vage indruk gekregen dat die bestond uit het niet naar bed gaan als dat gezegd werd. Op haar achtste kwam ze te weten dat je geluk had als je er niet heenging omdat je een verfdooos voor je

broertje gekocht had. Ze draaide zich weer om en liep verder tussen de bomen, waar de vogels nu volop zongen.

Vergeet dat je ooit Pollie geweest bent. Denk *louter* jonge kerel, daarin zit hem de kneep. Laat een luide scheet en beweeg je dan alsof dat een hele prestatie was, zo harkerig als een marionet met een paar doorgesneden touwtjes, neem nooit iemand in je armen en als je een vriend tegenkomt, stomp die dan. Een paar jaar in de kroeg werken had flink wat waarnemingsmateriaal opgeleverd. Niet met je heupen zwaaien was tenminste geen probleem. De natuur was ook daar niet scheutig geweest.

En dan moest ze het jongekerelsloopje onder de knie zien te krijgen. Een vrouw zwaaide tenminste alleen met haar heupen. Jonge kerels wiegden met *alles* onder schouderhoogte. Je moet proberen om een hoop ruimte in te nemen, dacht ze. Daardoor lijkt je groter, net als een kater die zijn staartharen opzet. In de herberg had ze er veel van gezien. De jongens probeerden dan om er breed bij te lopen uit zelfverdediging tegen al die andere grote knullen daarbuiten. Ik ben een kwaaië, een felle, een stoere, geef mij maar een groot glas champagnepils en mams wil me voor negenen binnen hebben...

Even zien dan... armen wat wijduit alsof je een paar meelzakken draagt... in orde. Haar schouders laten zwaaien alsof ze zich door een menigte wrong... in orde. Vuisten een beetje gebald en in ritmische kringetjes wentelend alsof ze onafhankelijk aan twee zwengels draaiden die uit haar middel staken... in orde. Benen losjes zwabberend als een gorilla... in orde...

Dat ging een paar meter goed tot ze ergens iets fout deed en in de spierontregeling die daaruit voortvloeide met een salto tussen de hulsttakken kukelde. Daarna gaf ze het maar op.

Terwijl ze over het pad verderholde kwam de onweersbui weer opzetten; soms bleef er zo eentje wel dagen in de bergen hangen. Maar hierboven was het pad tenminste geen prutrivier en er zat nog genoeg blad aan de bomen om wat beschutting te geven. Er was trouwens geen tijd om de bui af te wachten. Ze moest nog een heel eind. De ploeg van de rekruteringssergeant zou bij het veer oversteken, maar alle veerlui kenden Pollie van gezicht en de schildwacht zou haar reispassje willen zien, en dat had Olaf Steentjes nou net niet. Dus dat betekende een fikse omweg, helemaal via de trollenbrug bij Tüpz. Voor trollen zien mensen er allemaal hetzelfde uit en elk papier kan voor een passje doorgaan, want aan lezen deden ze niet. Daarna kon ze via de naaldbossen verder omlaag naar Plün. Daar zou de wagen de nacht moeten overblijven, maar dat was een van die nergensdorpen die er alleen maar zijn omdat de kaart anders van die gênante

lege plekken vertoont. In Plün kende niemand haar. Er ging nooit iemand heen. Het was een gat.

En dus precies datgene waarom ze verlegen zat. De wervingsploeg zou er halt houden, en dan kon ze dienst nemen. Ze was zo goed als zeker dat de grote, dikke sergeant en zijn glibberige korporaal tje het meisje dat ze gisteravond bediend had niet zouden terugkennen. Ze was nou eenmaal niet wat je noemt mooi. De korporaal had *wel* in haar billen proberen te knijpen, maar dat was vast uit gewoonte, zoals je een vlieg doodslaat, en voor een flinke kneep zat er bij haar niet genoeg aan.

Ze ging op het heuveltje boven het veer zitten en at een laat ontbijt van koude aardappels met worst, terwijl ze keek hoe de wagen werd overgevoerd. Geen mens marcheerde erachteraan. Er was in Munz ditmaal geen enkele knul aangeworven. Men had zich ge-deisd gehouden. Er waren de afgelopen jaren al te veel jongelui weg-gegaan, en er waren er veel te weinig van teruggekomen. En van de paar lui die wel terugkwamen was niet genoeg teruggekeerd van elk afzonderlijk. De korporaal kon op zijn trommel bonken tot hij een ons woog. Munz raakte zowat net zo snel door zijn zonen heen als dat het weduwen verzamelde.

De middag werd drukkend zwaar en een gele dennenzanger vloog van struik naar struik met haar mee. Toen Pollie bij de trollenbrug aankwam, in de nauwe kloof waar hij de rivier overspande, lag de modder van gisteravond al te dampen. De brug was een smal, elegant geval, naar men zei helemaal zonder cementmortel in elkaar gezet. En men zei dat het gewicht ervan hem aan weerszijden steeds dieper in het gesteente verankerde. Men zei dat het een wereldwonder was, al waren er hier in de buurt maar weinig lui die zich ooit ergens over verwonderden of zelfs maar weet hadden van de wereld. De brug oversteken kostte een duit, of honderd goudstukken als je een geitenbok bij je had.* Halverwege gluurde Pollie even over de leuning om ver, heel ver in de diepte op het weggetje vlak langs het schuimende water de wagen te zien voorbijrijden.

De reis ging die middag aan één stuk omlaag, tussen de donkere naaldbomen aan deze kant van de kloof. Ze haastte zich niet en zo tegen zonsondergang kreeg ze de herberg in het oog. De wagen was al gearriveerd, maar zo te zien had de rekruteringssergeant er zelfs geen enkele moeite voor gedaan. Er klonken geen trommelslagen zoals gisteravond, geen kreten van 'Zorg dat je derbij komt, jonge scheerders! Bij de Drins-en-Druits, daar moet je zijn!'

* Trollen zijn dan wel niet zulke vlugge denkers, maar voor vergeten nemen ze ook de tijd. [Hier zit een verhaal achter. Twee zelfs. Nee, ik vertel ze hier niet. vert.]

Er woedde altijd wel een oorlog. Meestal was dat een grensconflict, de nationale tegenhanger van bij de buurman klagen dat zijn heg te hoog werd. Soms ging het om meer. Borogravië was een vredelievend land temidden van verraderlijke, achterbakse en oorlogszuchtige vijanden. Natuurlijk waren die lui verraderlijk, achterbaks en oorlogszuchtig, waarom zouden we anders tegen ze vechten? Er woedde altijd wel een oorlog.

Voordat hij van Pollies grootvader De Hertogin overnam had haar vader in het leger gezeten. Veel praatte hij er niet over. Hij had zijn zwaard mee naar huis genomen, maar in plaats van het boven de haard te hangen gebruikte hij het om ermee in het vuur te poken. Soms kwamen er oude vrienden opdagen en dan gingen ze na sluitingstijd om het vuur zitten drinken en zingen. Kleine Pollie wist altijd smoesjes te verzinnen om op te blijven en naar hun liedjes te luisteren, maar daar kwam een eind aan toen ze een van de interessantere teksten ervan in haar moeders bijzijn had laten horen; nu ze ouder was en het bier rondbracht, werd kennelijk aangenomen dat ze de teksten al kende of gauw genoeg aan de weet zou komen wat ze betekenden. Trouwens, haar moeder was vertrokken naar waar lelijke woorden niet meer konden kwetsen en, theoretisch dan, nooit gezegd werden.

De liederen hoorden bij haar jeugd. Ze kende de hele tekst van 'Al in de petoet', 'Annegoofje heeft een hart met prikkeldraad' en 'Wie zijn vader heeft vermoord', en van 'Ik sta op wacht en denk aan jou' en toen er lang genoeg drank gevloeid had, had ze de tekst geleerd van 'Marie die vrijt' en 'Had ik het maar geweten'.

En dan had je natuurlijk 'Loze Pollie gaf Olaf een sneetje'. Dat zong haar vader altijd toen ze klein was als ze verdriet had of kregeelig deed, en als ze het hoorde lachte ze weer omdat haar naam erin voorkwam. Ze kende de tekst al uit haar hoofd voordat ze enig idee had wat die betekende. En nu...

...deed Pollie de deur open. De wervingssergeant en zijn korporaal-tje keken op van de morsige tafel waaraan ze zaten, de bierkannen halverwege op weg naar hun lippen. Ze verzamelde al haar moed, beende eropaf en deed een poging tot salueren.

'Wat mot je, jochie?' bromde de korporaal.

'Wil in dienst, meneer!'

De sergeant vertoonde Pollie een grijns die zijn littekens eigenaardig lieten bewegen en een trilling veroorzaakten waarvan al zijn onderkinnen in opschudding raakten. De term 'dik' kon je niet

in alle eerlijkheid op hem toepassen, niet terwijl de term 'vet' al naar voren waggelde om je aandacht te trekken. Hij was een van die lui die er geen middel op nahouden. Hij had een evenaar. Hij had zwaartekracht. Als hij omviel, geeft niet welke kant op, zou hij naschommelen. Zijn gezicht was roodaangebrand van zon en drank. In die roodheid twinkelden donkere oogjes als de glinstering op het scherp van een mes. Er lag op de tafel naast hem een stel ouderwetse zeemansdolken, wapens die meer gemeen hadden met een slagershakmes dan met een zwaard.

'Zomaar even?' zei hij.

'Ja meneer!'

'Echt waar?'

'Ja meneer!'

'Dus we hoeven je niet eerst stomdronken te voeren? Dat is wel de traditie, hoor.'

'Nee meneer!'

'Ik had je toch nog niet verteld van die geweldige vooruitzichten op promotie of rijkdommen? Of wel?'

'Nee meneer!'

'Had ik het er al over hoe je met dat blitse rooie uniform een stok nodig zal hebben om je de meisjes van het lijf te houden?'

'Dacht ik toch niet, meneer!'

'Of over het vreten? Elk maal is gewoon een banket als je met ons meemarcheert!' De sergeant sloeg op zijn buik, wat tot in de verre omtrek bevingen veroorzaakte. 'Ik ben er een levend bewijs voor!'

'Ja, meneer. Nee, meneer. Ik wil gewoon dienst nemen om voor mijn land te vechten! En voor de eer van de Hertogin, meneer!'

'Meen je dat?' zei de korporaal ongelovig, maar de sergeant leek dat niet te horen. Hij bekeek Pollie van top tot teen en Pollie kreeg de stellige indruk dat de vent lang niet zo dronken of dom was als hij eruitzag.

'Ik zweer je, Korporaal Knoertje, het lijkt erop dat we hier niks minder hebben dan een onvervalste, ouderwetse *vaderlander*,' zei hij, terwijl zijn oogjes Pollies gezicht onderzochten. 'Nou, dan ben je hier aan het juiste adres, knulletje!' Met een druk en gewichtig gebaar trok hij een stapel papier naar zich toe. 'Weet je wel wie wij zijn?'

'Het Tiende Voetvolk, meneer. Lichte infanterie. Staan bekend als de "Drins-en-Druits", meneer,' zei Pollie met een hart dat borrelde van de opluchting. Ze was duidelijk geslaagd voor een of ander examen.

'Precies, knul. De goeie ouwe Kaasdragers. Het allerbeste regiment van het beste leger ter wereld. En ik daarin een sergeant en dit hier

een korporaal. Dus daar wil je graag bij in dienst?’

‘Ik brand gewoon van ongeduld, sergeant!’ zei Pollie terwijl ze de wantrouwe blik van de korporaal gewoon voelde.

‘Goed zo, knul!’

De sergeant schroefde de dop van een inktflesje en doopte er een kroontjespen in. Zijn hand bleef boven de paperassen zweven. ‘Je naam, knul?’ zei hij.

‘Olaf, sergeant. Olaf Steentjes,’ zei Pollie.

‘Leeftijd?’

‘Aanstaande zondag ben ik zeventien, sergeant.’

‘Ja, hoor,’ zei de sergeant. ‘Jij bent zeventien en ik ben Groothertogin Annagovia. En waar ben je voor op de loop? Soms een jongedame in gezegende toestand geschopt?’

‘Daar had-ie dan wel hulp bij gehad motte hebbe,’ zei de korporaal met een grijns. ‘Hij piept nog als een jong jochie.’

Pollie merkte dat ze begon te blozen. Maar goed, dat jongmens Olaf zou nu toch ook zijn gaan blozen? Het was reuzemakkelijk om een jongen te laten blozen. Pollie kon het al door gewoon maar te kijken.

‘Maakt trouwens niks uit,’ zei de sergeant. ‘Zet maar een krabbel op dit document hier en geef de Hertogin maar een zoen, dan ben je voortaan van *mij*, snap je? Ik heet Sergeant Jandoel. Ik ben van nu af je moeder en je vader en Korporaal Knoertje hier zal net als een grote broer voor je wezen. En het leven wordt elke dag spek en bonen en iedereen die er met je vandoor wil zal ook mij moeten meesleuren, want ik heb je bij je kraag. En geloof maar dat er niemand is die zoveel kan meesleuren, meneer Steentjes.’ Een dikke duim wees op het papier. ‘Gewoon daar, ja?’

Pollie pakte de pen en tekende.

‘Wat is dat nou?’ zei de korporaal.

‘Mijn handtekening,’ zei Pollie.

Ze hoorde hoe de deur achter haar openging en draaide zich bliksemsnel om. Er waren een paar jongemannen – ze verbeterde zichzelf, *nog* een paar jongemannen de kroeg binnengestommeld en die stonden nu wantrouwig rond te kijken.

‘Kun je ook al lezen en schrijven?’ zei de sergeant die het stel even opnam en toen weer naar haar keek. ‘Ja, ik zie het. En een mooi, regelmatig handschrift ook. Niet ongeschikt voor officier, jij. Geef hem de penning, korporaal. En het portret, natuurlijk.’

‘Okee, sergeant,’ zei Korporaal Knoertje die een portret aan een steel opstak alsof het een spiegeltje was. ‘Effe je lippen tuiten, Solde-nier Sneetje.’

‘Ik heet Steentjes, korporaal,’ zei Pollie.

‘Tuurlijk. Zoen de Hertogin nou maar effies.’

Het was geen beste kopie van het beroemde portret. Het schilderijtje achter het glas was verbleekt en er groeide iets, het leek wel mos of zo, tegen de binnenkant van het gebarsten glas zelf. Pollie hield haar adem in terwijl ze met haar lippen heel even over het glas aaide.

‘Hierzo,’ zei Knoertje en hij drukte iets in haar hand.

‘Wat is dit?’ zei Pollie met een blik op het vierkante stukje papier.

‘Een tegoedbon. Zitten momenteel wat krap in de penningen,’ zei de sergeant terwijl Knoertje erbij stond te gniffelen. ‘Maar deze brave herbergier schenkt je wel een kan bier in, met de complimenten van hare genade.’

Hij draaide zich om en bekeek de nieuwe gasten. ‘Nou, ’t is weer of je een emmer leeggooit. Zijn jullie hier ook om dienst te nemen? Tjonge, en we hoefden niet eens op de trommel te slaan. Zal wel aan Korporaal Knoertjes geweldige charisma liggen. Kom maar hierheen, wees maar niet verlegen. Wie is de eerste kandidaat?’

Pollie bekeek de volgende rekrut met een afschuw die ze probeerde te verstoppen. In het schemerdonker had ze hem helemaal niet opgemerkt, want hij was in het zwart – geen sjiek, elegant zwart, maar stoffig zwart, zo’n pak waar ze iemand in begraven. Zo te zien was hij die iemand geweest. Hij zat onder het spinrag. De knul zelf had een voorhoofd vol stiknaden.

‘Hoe heet je, knul?’ zei Jandoel.

‘Igor, fergeant.’

Jandoel telde de stiknaden.

‘Tjee zeg, daar had ik al zo’n idee van,’ zei hij. ‘En ik zie dat je achtien bent.’

‘Ontwaakt!’

‘O, goden...’ Commandeur Douwe Flinx sloeg zijn hand voor zijn ogen.

‘Pardon, edele heer?’ zei de Ankh-Meurborkse consul in Zlobenië. ‘Ben je soms ziek, edele heer?’

‘Hoe heette je ook weer, jongmens?’ zei Flinx. ‘Het spijt me, maar ik heb een reis van twee weken achter de rug, zonder veel slaap, en ik ben al de hele dag voorgesteld aan allerlei lui met moeilijke namen. Dat is niet zo best voor je hersens.’

‘Ik heet Karel, edele heer. Karel Kalfjes.’

‘Kalfjes?’ zei Flinx, en Karel zag het allemaal in zijn gezicht.

‘Jammer genoeg wel, ja, heer,’ zei hij.

‘Kon je op school goed vechten?’ zei Flinx.

‘Nee, edele heer, maar op de honderd meter sprint was ik niet te verslaan.’

Flinx moest lachen. ‘Nou, Karel, een volkslied dat met “Ontwaakt!” begint leidt altijd tot moeilijkheden. Is je dat op het kantoor van de Patriciër dan nooit geleerd?’

‘Uh... nee, edele heer,’ zei Kalfjes.

‘Nou, daar kom je dan wel achter. Ga je gang dan maar.’

‘Jawel, edele heer.’ Kalfjes schraapte zijn keel. ‘Het Volkslied van Borogravië,’ kondigde hij nogmaals aan.

‘Ontwaakt *ja sorry, edele heer*, gij zonen van het
Moederland!

Laaf je niet langer aan wijn van zure appels

Houtvesters, grijp je bijlen!

Boeren, slacht met de eerder voor het bietenrooien
gebruikte werktuigen de tegenstander af!

Verijdt de eeuwige listen van onze vijanden!

Wij marcheren de duisternis in met gezang

Tegen de ganse wereld die ons hart doorwondt

En zie het gouden licht op de bergtop!

De nieuwe dag is een hele grote vis!’

‘Uh...’ zei Flinx. ‘Dat laatste regeltje...?’

‘Het is de letterlijke vertaling, edele heer,’ zei Karel zenuwachtig. ‘Het wil zoveel zeggen als “een geweldige kans” of “een schitterende buit”, edele heer.’

‘Zolang we niet in het openbaar zijn, Karel, is “meneer” wel genoeg. Dat “edele heer” is louter om indruk te maken op de inboorlingen.’ Flinx liet zich, met zijn hand onder zijn kin, in zijn ongemakkelijke stoel achterover zakken en vertrok even van pijn.

‘Zevenendertighonderd kilometer,’ zei hij terwijl hij wat ging ver-
zitten. ‘En op zo’n bezem is het ijskoud, hoe laag ze ook vliegen. En
daarna met de schuit, en dan met de koets...’ Zijn gezicht vertrok
nog eens van pijn. ‘Ik heb je verslag gelezen. Dacht jij dat het moge-
lijk was dat een heel land gek wordt?’

Karel moest even slikken. Hem was verteld dat hij in gesprek was
met de op één na machtigste man in Ankh-Meurbork, ook al ge-
droeg die zich alsof hij daar zelf geen weet van had. Zijn bureau in
dit kille vertrek was maar een gammel geval; tot gisteren was het
nog in gebruik bij de hoofdportier van het Kneckse garnizoen. Het